

Syftet med dessa riktlinjer för testpolicy är att ge HRKs medlemsföretag en modell att använda i deras strävan att säkerställa en etiskt och vetenskapligt god testanvändning. Riktlinjerna handlar bl a om att skydda enskilda individer från missbruk av test och testresultat. Riktlinjerna beskrivs i relation till de olika steg som omger testanvändningen:

1. Analys av behov och val av metod

Testanvändning ska utgå från en analys av ett behov i organisationen. Det kan exempelvis vara ett behov av att nyanställa, vidareutveckla, vidareutbilda eller avveckla personal. Utifrån behovet görs en kravanalys. Analysen kan vara en befattningsanalys för en tjänst som behöver tillsättas. Behovsanalysen ska följas av ett val av metod där test kan vara en lämplig metod bland andra. Testning måste ses i sitt sammanhang och inte användas regelmässigt för alla behov.

2. Val av testmetod

Om behovsanalysen visar att test är en lämplig metod ska ett lämpligt test väljas. Det är viktigt för kvaliteten på resultatet att det test som väljs dels har kvalitet i sig samt att det är lämpligt att använda för det aktuella behovet. Det finns många olika test med olika kvalitet. Att ett test säljs i stor utsträckning och används av många är inte i sig ett mått på kvalitet. Flera vitt spridda test saknar vetenskaplig dokumentation och har aldrig genomgått en opartisk bedömning. Kvaliteten i ett test ligger inte bara i testet i sig utan i vilken situation det används och i kompetensen hos den som använder det.

Testinstrument omfattas av instrumentsekretess, vilket innebär att testmaterial inte får hanteras så att frågor, testuppgifter eller andra bärande delar av testet sprids.

3. Utförande och tolkning

Att testa någon kan vara en till synes enkel uppgift. Det är dock en uppgift som kräver en speciell kompetens för att resultatet ska bli användbart. En testning måste genomföras på ett standardiserat sätt för att resultatet ska bli jämförbart med andra testades resultat. Det finns även etiska aspekter i hur den testade behandlas som testanvändaren ska känna till. Testanvändaren ska känna till och beakta gällande lagar som berör testanvändning, t ex diskrimineringslagarna.

4. Återföring till den testade - valideringssamtal

När testningen är genomförd och tolkningen gjord ska resultatet presenteras för den testade på ett professionellt sätt. Resultatet går igenom på lämpligt sätt och den testade får kommentera samt själv avgöra om resultatet ska användas.

5. Hantering av resultat

Resultaten från en testning är en integritetsmässigt känslig handling som ska hanteras därefter. För datalagrat material styr personuppgiftslagen hanteringen och för vissa yrkesgrupper gäller journalföringslagen. I organisationer där testresultat betraktas som offentlig handling ska rutiner finnas som värnar om de testades integritet.

6. Etiskt råd

Den som testas bör ha en instans att vända sig till för att framföra klagomål eller anmäla problem i relation till testningen. HRK har ett etiskt råd – metodnämnd och etisk nämnd - som kan hantera klagomål relaterade till testanvändningen inom medlemsföretagen. HRKs styrelse kan utesluta sådana medlemsföretag som vid upprepade tillfällen bryter mot enskilda delar av den policy man har valt att ansluta sig till.

7. STPs granskningsarbete

Det är idag möjligt för testförläggare att lämna in test för en oberoende granskning av Stiftelsen för tillämpad psykologi (STP). STP gör en bedömning av testinstrumentet utifrån specifika granskningskriterier och denna utmynnar i en så kallad granskningsrapport. Som testanvändare eller potentiell sådan är det av vikt att känna till att granskningen i sig inte innebär att testmetoden är "godkänd" utan endast ger ett utlåtande/omdöme om testmetodens psykometriska egenskaper och användbarhet. Granskningsrapporterna går att köpa av STP.